

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22030 - Pràcticum II (3-6) / 10
Titulació	Grau d'Educació Infantil (Pla 2013) - Quart curs
Crèdits	24
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Contextualització

El *Pràcticum II* pertany al mòdul anomenat *Pràcticum* en el que a més s'inclou el *Pràcticum I* i el *Treball Final de Grau*. La finalitat d'aquest mòdul és formar als estudiants en la seva formació professional en els centres d'Educació Infantil i suposa el desenvolupament de les competències personals-relacionals, acadèmiques i professionals treballades a les diferents assignatures.

El període de pràctiques significa un espai i temps privilegiats per conèixer la realitat educativa i té com a finalitat establir ponts entre els coneixements teòrico-pràctics, adquirits a l'àmbit acadèmic, i els que es construeixen en l'àmbit professional. Tanmateix es fa necessari l'integració dels dos tipus de coneixements, teòric i experiencial, i es requereixen marcs de diàleg en els que hauran de participar els estudiants, el professorat dels centres i els professorat de la universitat. El Pràcticum permet als alumnes confirmar la seva vocació així com la capacitat professional, prendre consciència dels seus punts forts i les limitacions i, amb el suport dels tutors, prendre decisions de millora en relació al seu desenvolupament professional i personal.

El propòsit principal de la formació inicial del professorat ha d'orientar-se a facilitar la construcció d'un pensament pedagògic autònom i crític. De forma anàloga a la manera com s'entén l'aprenentatge dels infants, entenem també l'aprenentatge del professorat. El mestre transforma el seu coneixement quan la reflexió sobre la pràctica i el contrast d'interpretacions evidencien les mancances de les seves concepcions i teories pedagògiques o la inadequació dels seus hàbits de comportament docent.

Fer de les pràctiques escolars l'eix del currículum significa transformar-les en àmbit d'indagació a partir del qual adquireixi sentit per als alumnes:

- explicitar el seu propi coneixement experiencial,
- compartir amb els altres el coneixement i estar obert a modificar-lo amb altres aportacions,
- accedir a coneixements teòrics que puguin ajudar-los a reinterpretar les situacions reals escolars, i
- cercar formes d'intervenció adients amb les anàlisis fetes.

El *Pràcticum II* es realitza a centres d'Educació Infantil 3-6 facilitats per la Conselleria d'Educació en el segon semestre durant un període de 15 setmanes entre els mesos de febrer i maig.

Requisits

Guia docent

Essencials

Per a la realització del *Pràcticum II* serà necessari haver superat el 80% de les matèries de primer i segon curs.

Competències

Específiques

- * CE1. Capacitat per desenvolupar un autoconcepte professional positiu i ajustat, prenent consciència de les capacitats i limitacions pròpies.
- * CE3. Capacitat per adquirir estratègies de treball col·laboratiu desenvolupant actituds de respecte a la pluralitat de perspectives, el contrast d'opinions i el respecte a la diversitat..
- * CE13. Capacitat per analitzar i desenvolupar els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'educació infantil.
- * CE14. Capacitat per analitzar des d'una visió crítica i constructiva els models organitzatius i contextos educatius actuals.
- * CE31. Capacitat per reflexionar i investigar sobre la pràctica educativa amb la finalitat de millorar la tasca docent i promoure projectes innovadors.

Genèriques

- * CG2. Capacitat per fomentar la convivència creant contextos de benestar i tranquil·litat, i abordant la resolució pacífica dels conflictes.
- * CG4. Capacitat per mantenir una actitud ètica i compromesa amb la professió docent en el marc d'una ciutadania democràtica, responsable i solidària.
- * CG5. Capacitat per promoure una imatge digna de la infància i el respecte als drets dels infants.
- * CG21. Capacitat per desenvolupar tècniques i estratègies de comunicació.
- * CG23. Capacitat per desenvolupar habilitats socials que facilitin la comunicació i el diàleg i disposar d'estratègies per el treball col·laboratiu amb les famílies.
- * CG29. Capacitat en l'adquisició d'estratègies per l'aprenentatge autònom.
- * CG30. Capacitat per observar, analitzar i documentar els processos educatius

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts a treballar en el *Pràcticum II* són els següents:

Continguts temàtics

1. Coneixement i anàlisi contextual del centre
  - * Característiques del centre i la comunitat educativa
  - * Trets fonamentals de la línia educativa del centre: gestió, documents de centre, organització i dinàmica del equip, projectes...
2. Coneixement i anàlisi del grup
  - * Característiques de l'alumnat

Guia docent

- * Metodologia i estratègies d'intervenció docent
- * Organització i gestió del grup
- 3. Actituds i estratègies docents
  - * El treball col·laboratiu amb l'equip docent
  - * La reflexió sobre el procés d'aprenentatge
  - * La participació activa

Metodologia docent

En el primer semestre es convocarà a l'alumnat a una reunió per tal de presentar el procés d'adjudicació dels centres. Prèviament a l'inici de les pràctiques es lliurarà a l'alumnat un manual de pràctiques en el que, de forma detallada i precisa, es descriuran les característiques de les pràctiques pel que fa als objectius, organització, calendari i funcions de les persones implicades, així com el treball a desenvolupar per l'alumnat i l'avaluació.

Activitats de treball presencial (20 crèdits, 500 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Pràctiques externes	Pràctiques en el centre	Grup petit (P)	<p>Els alumnes hauran de participar de forma activa en la dinàmica general del centre educatiu i del grup classe assignats. Alguns dels possibles àmbits d'intervenció són:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Coparticipar en la planificació, la implementació i avaluació de les propostes d'activitats. -Planificar, intervenir i avaluar situacions d'ensenyança-aprenentatge, responsabilitzant-se del grup classe en períodes cada vegada més extensos. -Participar en la dinàmica general del centre, activitats compartides, reunions, activitats extraescolars, visites, sortides... <p>Els alumnes participaran de forma activa en els projectes que s'estiguin realitzant en el centre (o que es vulguin iniciar), la forma de col·laborar es concretarà prèviament entre el tutor de la universitat i el centre educatiu. Per tal d'optimitzar la qualitat de la participació a cada centre assistiran, de forma general, un mínim de tres alumnes i un màxim de sis, tot i que en funció de les característiques específiques del centre i del nombre d'alumnes es podran fer excepcions que es valoraran des de la comissió de pràctiques.</p>	500

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4 crèdits, 100 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Documents	L'alumnat haurà d'elaborar diversos documents d'anàlisi i reflexió sobre les pràctiques realitzades. En el manual de pràctiques es detallaran la descripció i les dates de lliurament d'aquests documents.	100

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Cal mantenir unes actituds bàsiques de respecte envers el grup, el professorat, els tutors, el personal del centre educatiu, els alumnes i les famílies. Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula, ja sigui en el centre de pràctiques, o a la mateixa universitat, podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.

Qualsevol activitat acadèmica que s'hagi de lliurar i presenti incorreccions ortogràfiques i gramaticals, d'estructura de continguts o una redacció inadequada, que dificulti la comprensió del contingut, serà qualificada negativament.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Pràctiques en el centre

Modalitat	Pràctiques externes
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Els alumnes hauran de participar de forma activa en la dinàmica general del centre educatiu i del grup classe assignats. Alguns dels possibles àmbits d'intervenció són: -Coparticipar en la planificació, la implementació i avaluació de les propostes d'activitats. -Planificar, intervenir i avaluar situacions d'ensenyança-aprenentatge, responsabilitzant-se del grup classe en períodes cada vegada més extensos. -Participar en la dinàmica general del centre, activitats compartides, reunions, activitats extraescolars, visites, sortides... Els alumnes participaran de forma activa en els projectes que s'estiguin realitzant en el centre (o que es vulguin iniciar), la forma de col·laborar es concretarà prèviament entre el tutor de la universitat i el centre educatiu. Per tal d'optimitzar la qualitat de la participació a cada centre assistiran, de forma general, un mínim de tres alumnes i un màxim de sis, tot i que en funció de les característiques específiques del centre i del nombre d'alumnes es podran fer excepcions que es valoraran des de la comissió de pràctiques.
Criteris d'avaluació	Els tutors de la universitat i dels centres realitzaran preferentment una avaluació conjunta per tal de valorar les competències assolides per l'alumne i complimentaran l'informe d'avaluació.

Guia docent

Durant el període de pràctiques es valorarà el grau d'assoliment de les competències, entre d'altres:

- la capacitat d'observació i interpretació,
- les estratègies de recerca i maneig de la informació rellevant,
- la capacitat de dissenyar el processos d'ensenyament- aprenentatge en relació a la dinàmica de la classe i al projecte de millora,
- la participació activa en les activitats,
- la capacitat de saber avaluar els processos d'ensenyança-aprenentatge,
- les habilitats comunicatives i socials en relació als infants, l'equip de professionals i les famílies,
- la capacitat per identificar els punts forts i els punts febles i desenvolupar estratègies per minimitzar les limitacions pròpies
- la capacitat de reafirmació dels interessos i les motivacions professionals, així com la configuració d'un estil docent amb una sòlida estructura de valors
- l'anàlisi, reflexió i crítica constructiva tant de les pròpies actuacions com les dels altres
- la capacitat de resolució de problemes

També es valoraran aspectes ètics i actitudinals vers el rol docent que inclouen, entre d'altres, el respecte als infants, famílies i docents, el compliment de l'horari i les normes del centre, la implicació activa en totes les tasques i funcions, la confidencialitat, etc...

L'informe del tutor del centre ha de tenir una nota mínima de 5 per poder aprovar l'assignatura i es realitzarà preferentment de forma conjunta amb el tutor de la UIB.

Percentatge de la qualificació final: 60% amb qualificació mínima 5

Documents

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà d'elaborar diversos documents d'anàlisi i reflexió sobre les pràctiques realitzades. En el manual de pràctiques es detallaran la descripció i les dates de lliurament d'aquests documents.
Criteris d'avaluació	<p>Els criteris que es tendran en compte a l'hora d'avaluar seran entre d'altres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • els aspectes formals de l'estructura i presentació • la capacitat reflexiva i crítica constructiva • la capacitat de síntesi • l'argumentació clara i coherent • el rigor en l'anàlisi i la presentació de dades <p>En el manual de pràctiques es detallarà una descripció dels documents a lliurar, pautes per a la seva elaboració, així com els percentatges i criteris d'avaluació específics.</p>

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Per poder complementar i desenvolupar el treball l'alumnat tindrà a la seva disposició tota una sèrie de recursos a través de l'aula digital com ara documents electrònics sobre la matèria elaborats pel professorat responsable de l'assignatura o enllaços a Internet.

Bibliografia bàsica

- Decret 71/ 2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum d'educació infantil a les Illes Balears. Conselleria d'Educació i Cultura Govern de les Illes Balears. <http://boib.caib.es/pdf/2008092/mp177.pdf>

Guia docent

- Decret 131/2008, de 4 de desembre, pel qual s'estableix i regula la xarxa d'escoles infantils i els serveis per a l'educació de la primera infància de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i es crea l'Institut per a l'Educació de la Primera Infància.
- <http://boib.caib.es/pdf/2008169/mp62.pdf>
- Comissió Europea. Xarxa d'Atenció a l'Infància (1996). "40 Objectius de qualitat en els serveis per a la infància"

Bibliografia complementària

- Altimir, D. (2006). *Com escoltar els infants?*. Barcelona: Col.lecció Temes d'in-fàn-ci-a. Rosa Sensat.
- Anton, M. i Moll, B. (coords.). (2000). *Educación Infantil. Orientaciones y Recursos (0-6 años)*. Barcelona: Ciss Praxis.
- Bassedas, E, Huguet, T i Solé, I. (1996). *Aprender i ensenyar a l'Educació Infantil*. Barcelona: Graó.
- Bonas, M; i altres (2007). *Entramados*. Barcelona. Graó.
- Bondioli, A. i Nigitto, G. (2011). *Tiempos, espacios y grupos. Análisis y evaluación de la organización en la escuela infantil*. Barcelona: Graó
- Borghí, Q.B. (2005). *Los talleres en educación infantil*. Barcelona: Graó
- Diez, M.C. (2002). *El piso de abajo de la escuela. Los afectos y las emociones en el día a día de la escuela infantil*. Graó. Barcelona.
- Diez, M.C. (2007). *Mi Escuela sabe a naranja*. Barcelona. Graó
- Diez, M.C. (2013). *10 ideas clave: la Educación Infantil*. Barcelona: Graó
- Falk, J. (2005). *La conquista de l'autonomia*. Col.lecció Temès d'infància. Rosa Sensat. Barcelona.
- Hoyuelos, A. (2004). *La ética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi*. Temas de In-fancia. Rosa Sensat. Octaedro. Barcelona.
- Hoyuelos, A. (2005). *La estética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi*. Barcelona. Octaedro/Rosa Sensat.
- López Sánchez, F. (2007). (coord.) *La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades*. Barcelona: Graó.
- Melief, K., Tigchelaar, A., Korthagen, F. en colaboración con van Rijswijk, M. (2010). Aprender de la práctica. A: O. Esteve, K. Melief y A. Alsina (Eds.), *Creando mi profesión. Una propuesta para el desarrollo profesional del profesorado* (pp. 19-38). Barcelona: Editorial Octaedro.
- Palou, S. (2004). *Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia. Propuestas educativas*. Graó. Barcelona
- Perrenoud, PH. (2004). *Diez nuevas competencias para enseñar*. Barcelona: Graó.
- Puig, I. (2003). *Persensar. Percibir, sentir y pensar*. Octaedro-Eumo. Barcelona.
- Ruiz de Velasco, A. i Abad, J. (2011). *El juego simbólico*. Barcelona. Graó.
- Reggio Emilia (2005). *Zapato y metro*. Barcelona: Rosa Sensat.
- Satiro, A. (2004). *Jugar a pensar. Recursos para la educación infantil*. Barcelona: Octaedro
- Schön, D. (1982). *El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.
- Zabalza, M.A. (2005). "Competencias personales y profesionales en el Practicum". <http://webs.uvigo.es/poio/poio/index.htm> VIII Symposium Internacional sobre el Practicum. Poio.